

[Ministeren for Landbrug og Fiskeri.]

ning af Udlægget. Det førte omgaaende til et stort Fald i Priserne, og dette efterfulgtes naturligvis af en betydelig Nedgang i Udlægget, saaledes at vi faa Aar efter Krigen var nødt til at importere Frø til at dække Behovet til Udsæd. For at undgaa Gen-tagelse af Misæren fra 1920erne gennemførtes der en Eksportordning i November Maaned i Fjor, en Ordning, som for øvrigt fik sin endelige Skikkelse i Marts Maaned i Aar. Denne Ordning gaar i Hovedtrækkene ud paa, at der fastsættes visse Basispriser, som tilfalder Eksportørerne ubeskaaret. Der er derfor ikke noget i Vejen for, at Eksportørerne sikrer sig højere Priser end Basispriserne hos Aftagerne. Merprisen deles derefter saaledes, at en vis Del tilfalder Eksportøren, medens Resten indbetales i den saakaldte Frøpulje. Man har ved denne Ordning haft til Hensigt dels at gøre Eksportørerne interesserede i at hjembringe mest mulig udenlandsk Valuta og dels at skabe Mulighed for en rolig Udvikling af Frøavl.

Hjemmelen til denne Ordning findes i Vareforsyningslovens § 4, Stk. 4, jfr. § 6. De Beløb, der indgaar i Puljen, skal efter Forhandling mellem Landbrugsministeriet og det af Handelsministeriet nedsatte Vareudvekslingsudvalg anvendes til Udligning af Priserne for indførte Varer. Det har ikke været muligt at forbeholde Frøpuljens Midler til speciel Anvendelse til Billiggørelse af importeret Frø. I Henhold til Ordningen er der foreløbig indbetalt ca. 1,3 Mill. Kr. til Statens Kornkontor.

Eksportordningen er senest den 31. Juli forlænget indtil videre for Sæsonen 1946—1947. Imidlertid har man fundet det forsvarligt med Virkning fra Sæsonens Begyndelse at ophæve Ordningen for saa vidt angaar Græsfrø samt Frø af Humle-Sneglebælg, Turnips, Kaalroe samt Bederøfrø, det vil sige Runkelroe, Foderroe, Sukkerroe til Foderbrug og Sukkerroe til Fabriksbrug. Herefter eksisterer Eksportordningen kun for følgende Markfrø: Markgulerod og Fodermarvkaal, og jeg kan meddele, at vi i Ministeriet vil stille os velvilligt med Hensyn til at ophæve Frøordningen ogsaa for disse Frøarter, dersom Begæring herom fremkommer fra Dansk Frøhandlerforening.

Hvad endelig angaar Havefrø, kan jeg oplyse, at Landbrugsministeriets sagkyndige Udvalg straks ved Besættelsens Ophør kunde gaa med til at ophæve den Ordning, der da var gældende, og der har derfor ikke siden Befrielsen været Prisrestriktioner for Eksport af Havefrø, selv om vi naturligvis

i Ministeriet nøje har fulgt Prisudviklingen og har forbeholdt os at gribe ind, saafremt det maatte skønnes nødvendigt.

Som jeg allerede har sagt, skal Frøpuljen bruges til Billiggørelse af importerede Varer, og der vil derfor, saa vidt jeg kan se, ingen Mulighed være for, saaledes som det er foreslaaet af det ærede Medlem Hr. Bille, at anvende Pengene til Propaganda i Udlandet eller at lade dem indgaa i Ordningen for Smør, Flæsk og Æg. Det kan ikke nægtes, synes jeg, at der har været gode Aar for Frøavlén sammenlignet med andre Produktioner inden for Landbruget, men det maa naturligvis tages i Betragtning, at Frøavl er en Produktion, der kræver megen Arbejdskraft og er forbundet med en betydeligt større Risiko end andre Afgrøder.

Naar man har fundet det forsvarligt at ophæve Frøeksportordningerne, er det navnlig, fordi man, som jeg sagde før, har villet gøre Eksportørerne interesserede i at opnaa den højest mulige Eksportpris og dermed skaffe Landet den mest mulige fremmede Valuta, men som jeg ogsaa har fremhævet, følger vi i Ministeriet Udviklingen med Hensyn til Udlæggelse af Frøarealer nøje og er parat til at gribe ind, saafremt det skulde vise sig nødvendigt.

Endelig er der fra flere forskellige Sider ud fra forskellige Synspunkter talt om en hel Del, som angaar Landbrugets egne Forhold, eller som i hvert Fald kan siges at have Tilknytning dertil. Der er talt om Ting lige fra Rationalisering, Mekanisering og Udstykning til Arbejdsboliger paa Herregaardene og Karlekamre paa Landet. Det er et stort Register det spænder over.

Hvad nu angaar det sidste, nemlig Boliger og Kamre, vil jeg sige, at det er min Opfattelse, at der er sket meget store Fremskridt, og selve den Mangel, der er paa Arbejdskraft, skal i øvrigt nok gøre det af med eventuelle daarlige Boliger. Jeg tror at turde sige, at Boligforholdene paa Landet, altsaa paa dette Omraade, er betydelig bedre end i Byerne. Der er mange større Gaarde, som har ofret endog meget betydelige Beløb paa Boliger til deres Arbejdere.

Hvad angaar Karlekamrene, er Forholdet jo det, at paa almindelige Bøndergaardene er det ikke Opholdsstuer, der er Tale om, tværtimod, det er ikke andet end, hvad skal jeg sige, Sovekamre. Paa den Egn, hvor jeg selv bor, og hvor jeg altsaa personlig kender Forholdene, er det saadan, at Karle og Piger er i samme Opholdsstue som Familien, Husbond og Madmor, og har Adgang til de samme Bøger, de samme Aviser, de samme Tids-